

PODSUMOWANIE USTALEŃ STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „Strategii Ziemi Szczycieńskiej do roku 2020”

I. Wstęp

Strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko dla takiego projektu jakim jest „Strategia Ziemi Szczycieńskiej do 2020 r.” opracowuje się zgodnie z przepisem art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z póź. zm.) tylko w przypadku gdy organ opracowujący projekt stwierdzi, w uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, że przygotowywane opracowanie wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko polega na:

1. sporządzeniu prognozy oddziaływania na środowisko, której celem jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji projektu oraz ocena ich natężenia, a także określenia czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego,
2. przeprowadzenie konsultacji społecznych poprzez podanie do publicznej wiadomości o przystąpieniu do opracowaniu prognozy oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
3. zaopiniowanie dokumentów przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska i państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

Przy opracowywaniu projektu dokumentu bierze się pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organu ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej oraz rozpatruje się uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Pismem Nr PPE.0540.1.21013/2014 z dnia 21.02.2014 r. Burmistrz Miasta Szczytno wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz do Warmińsko – Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie o zajęcie stanowiska, czy opracowywany Strategia wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i że realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem Nr WOOŚ-411.23.2014.MT z dnia 03.03.2014 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla w/w projektu, stwierdzając przy tym, że realizacja celów strategicznych, przyjętych w projekcie dokumentu, będzie się wiązała z wykonaniem określonych zadań inwestycyjnych, w sposób uwzględniający zrównoważony rozwój oraz wymagania ochrony środowiska. Każdy z zaproponowanych celów strategicznych będzie realizowany poprzez przyporządkowanie mu kierunku działań w ramach przyjętych celów oraz cele operacyjne. W ramach przyjętych celów, będą realizowane konkretne przedsięwzięcia, np. z zakresu infrastruktury energetycznej, kolejowej, drogowej, teleinformatycznej oraz wiele innych inwestycji o charakterze infrastrukturalnym, mogących oddziaływać na środowisko w sposób znaczący. Koniecznym jest więc przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Warmińsko – Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie pismem Nr ZNS.9082.2.11.2014.AZ z dnia 26.03.2014 r. uzgodnił zakres szczegółowości prognozy

oddziaływania na środowisko, stwierdzając przy tym, że rolą prognozy oddziaływania na środowisko będzie m.in. wykazanie, w jakim stopniu realizacja ustaleń „strategii Ziemi Szczycieńskiej do roku 2020” może powodować negatywne, bądź pozytywne oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska naturalnego.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Strategia Ziemi Szczycieńskiego do 2020 r.” sporządzona została przez Firmę konsultingowo – projektową „HYDROS Jacek Sawicki” z siedzibą w Białymstoku i zawiera wszystkie elementy wymagane przepisem art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.).

II. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Wszystkie cele strategiczne „Strategii Ziemi Szczycieńskiego do 2020 r.” wykazują stopień zgodności z celami *Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020*. Cele cząstkowe Strategii są zgodne z założeniami określonymi w dokumentach wyższego rzędu, w tym aktach prawa międzynarodowego i krajowego. Stanowią one ramy i określają uwarunkowania dla projektu Programu. Dokładne określenie rozwiązań alternatywnych oznacza konieczność opracowania Prognozy na poziomie szczegółowości, który adekwatny jest dla wymaganych przez prawo raportów oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych. W związku z czym kwestia wyboru rozwiązań alternatywnych powinna być rozważona na etapie opracowywania ocen oddziaływania na środowisko dla poszczególnych zadań inwestycyjnych wymagających przeprowadzenia takich ocen.

III. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

Realizacja projektów określonych w „Strategii Ziemi Szczycieńskiej do 2020 r.” będzie polegała na wykonaniu szeregu zadań, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie realizacji, powodując przejściowe uciążliwości. Natomiast na etapie użytkowania należy oczekiwać braku negatywnego oddziaływania na środowisko, albo wręcz poprawy w stosunku do stanu obecnego.

1. Ocena poszczególnych zadań strategicznych:

1) Wzrost poziomu kapitału społecznego i kapitału ludzkiego

1.1 wsparcie edukacji

- a) modernizacja i rozbudowy bazy szkolnictwa podstawowego, zawodowego i wyższego;**
- b) tworzenie innowacyjnych programów edukacyjnych;**
- c) inwestycje w wyposażenie jednostek edukacyjnych.**

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców. O ile edukację ekologiczną należy zaliczyć do działań nieinwestycyjnych, o tyle tworzenie obszarów edukacji ekologicznej może być związane z potencjalnym wystąpieniem krótkotrwałych i chwilowych

bezpośrednich oddziaływań o niekorzystnym charakterze, których skala będzie jednak niewielka. Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

1.2 wsparcie przedsiębiorczości

- a) wprowadzanie dodatkowych zajęć do szkół, organizację konkursów oraz wydarzeń dla dzieci**

i młodzieży (szczególnie z udziałem przedsiębiorców), wsparcie organizacji pozarządowych działających w tym zakresie;

- b) wzmacnianie szkolnictwa zawodowego – szczególnie na potrzeby nowoczesnego przemysłu drzewnego oraz gastronomii (m.in. pogłębianie powiązań szkolnictwa z rynkiem pracy);**
- c) pomoc szkołom w kształceniu ustawicznym, by miały zdolność szybkiego przekwalifikowania pracowników;**
- d) wsparcie organizacyjne szkół i instytucji edukacyjnych (np. inicjowanie regularnych spotkań sektora edukacji z przedsiębiorcami działającymi na terenie powiatu) oraz inwestycje w zaplecze materialne (np. zakup potrzebnego wyposażenia, przygotowanie warsztatów).**

Zdecydowana większość opisanych kierunków będzie miała charakter neutralny dla środowiska. Będą o głównie takie działania, jak wspieranie instrumentów inżynierii finansowej, finansowanie badań

naukowych, pozyskiwanie wyszkolonych kadr, szkolenia, transfer wiedzy i technologii, czy też wspieranie klastrów innowacyjnych. Kierunki te nie odnoszą się w bezpośredni sposób do stanu środowiska, jednak nie jest wykluczone, iż na etapie operacyjnym pojawią się działania, które skierowane będą pośrednio na ochronę środowiska, (np. w ramach wspierania działalności badawczo-naukowej i innowacyjnej, nowoczesne technologie pozwalające na efektywną gospodarkę surowcami czy też oszczędność energii).

1.3 lokalne centra aktywności społecznej

- a) organizacja materialna centrów w gminach (m.in. poprzez modernizację i wyposażenie świetlic, pomieszczeń gok-ów itp., ewentualnie nowe inwestycje);**
- b) podjęcie przez lokalne centra działań na rzecz integracji społeczności, powstawania lokalnych grup działania, sieciowania NGO22 oraz wsparcie dla nowych inicjatyw społecznych i organizowanie działalności animatorów**
- c) włączenie lokalnych centrów m.in. w „sieć kultury” na ziemi szczycieńskiej, uczestnictwo w kształtowaniu postaw przedsiębiorczych.**

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie wiedzy społeczeństwa na temat regionu powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców. Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

1.4 imprezy i wydarzenia o znaczeniu ponadlokalnym

- a) wsparcie organizacyjne i materialne dla wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych i sportowych tradycyjnie organizowanych na terenie ziemi szczycieńskiej oraz dla nowych tego typu inicjatyw (w tym doradztwo dla nowych organizatorów);**
- b) zwiększanie zasięgu przedsięwzięć poprzez przekazywanie informacji i wspólną promocję;**
- c) wsparcie imprez promujących wyroby lokalne (szczególnie lokalnych producentów żywności) oraz wydarzenia nawiązujące do planowanego centrum nauki InnoPolice w szczytnie, czyli nowego produktu turystycznego ziemi szczycieńskiej.**

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie wiedzy społeczeństwa na temat regionu powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców.

Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

1.5 inicjatywy lokalne mieszkańców

- a) inicjowanie oraz wsparcie organizacyjne i materialne lokalnych inicjatyw (m.in. w ramach sołectw) na rzecz uporządkowania i zagospodarowania przestrzeni lokalnej;**
- b) organizację wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych na rzecz budowania tożsamości lokalnej;**
- c) zapewnienie opieki nad osobami starszymi (szczególnie samotnymi), które mają utrudniony**

dostęp do usług ze względów komunikacyjnych, wsparcie organizacji pozarządowych działających w tym zakresie oraz funkcjonowania wolontariatu na obszarze powiatu.

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie wiedzy społeczeństwa na temat regionu powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców.

Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

1.6 społeczeństwo informacyjne

- a) rozwój kompetencji informatycznych wśród mieszkańców ziemi szczycieńskiej m.in. poprzez organizację szkoleń (również wsparcie szkoleń pracowników według potrzeb przedsiębiorstw),**
- b) wdrażanie usług publicznych online przez urzędy oraz obsługę mieszkańców poprzez internet.**

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie wiedzy społeczeństwa na temat regionu powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców.

Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

2) Wzrost konkurencyjności

2.1 jeziora ziemi szczycieńskiej

- a) inwentaryzacja jezior, uzgodnienie międzygminnego planu ich zagospodarowania i potrzeb inwestycyjnych (we współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za gospodarkę rybną na terenie powiatu, grupami rybackimi oraz instytutem rybactwa śródlądowego w Olsztynie w zakresie planowania przedsięwzięć);**
- b) wsparcie społeczności lokalnych w zagospodarowaniu rekreacyjnym brzegów jezior (inicjowanie oraz wsparcie organizacyjne i materialne lokalnych inicjatyw w tym zakresie);**
- c) wsparcie działań na rzecz zrównoważonej gospodarki rybnej, budowa infrastruktury do wykorzystania jezior (szczególnie turystycznego, w tym wędkarskiego), likwidacja dzikich wysypisk, działania związane z oczyszczaniem jezior i ich otoczenia;**
- d. przygotowanie spójnego systemu informacji o infrastrukturze turystycznej (w tym wędkarskiej) oraz ofercie usług turystycznych i sportowych związanych z wodą.**

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców. O ile edukację ekologiczną należy zaliczyć do działań nieinwestycyjnych, o tyle tworzenie obszarów edukacji ekologicznej może być związane z potencjalnym wystąpieniem krótkotrwałych i chwilowych bezpośrednich oddziaływań o niekorzystnym charakterze, których skala będzie jednak niewielka. Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

2.2 lasy Ziemi Szczycieńskiej

- a) wsparcie organizacji wydarzeń dla odwiedzających „nastawionych na przeżycia” (przy współpracy z nadleśnictwami);**
- b) uzupełnianie infrastruktury turystycznej (z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa pożarowego i ochrony lasów)**

Na etapie realizacji przedsięwzięcia można spodziewać się bezpośrednich negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, będą to jednak tylko okresowe, krótkoterminowe oddziaływania. W perspektywie długoterminowej spodziewać się można pozytywnych oddziaływań bezpośrednich na ludzi (poprawa stanu zdrowotnego, wzrost świadomości ekologicznej), powierzchnię ziemi i krajobraz. W dłuższej perspektywie udostępnienie lasu na cele rekreacji będzie

prowadziło do większej penetracji dotychczas niedostępnych obszarów leśnych, a tym samym do zwiększenia presji ze strony człowieka i ubożenia bioróżnorodności.

2.3 spójne oznakowanie ziemi szczycieńskiej

- a) opracowanie i wdrożenie spójnego systemu oznakowań, wskazujących np. główne atrakcje, istotne miejsca, szlaki i granice ziemi szczycieńskiej;**
- b) działania mające na celu zwiększenie rozpoznawalności ziemi szczycieńskiej wśród przyjezdnych (i podkreślenie kompleksowości oferty) a tym samym umacnianie poczucia wspólnoty wśród mieszkańców.**

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie wiedzy społeczeństwa na temat regionu powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców.

Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

2.4 infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska

- a) inwestycje w sieć wodociągową i kanalizacyjną (w tym kanalizację deszczową) oraz towarzyszące im instalacje;**
- b) wsparcie dla tworzenia przydomowych oczyszczalni na wybranych obszarach**

W fazie realizacji zadania może wywierać negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz rośliny związane jest to z prowadzeniem prac budowlanych, będzie to oddziaływanie bezpośrednie jednak krótkoterminowe. Warto podkreślić, że realizacja zadania będzie miała przede wszystkim bardzo korzystny, bezpośredni i długoterminowy wpływ na wody. Wpływać też będzie pośrednio w sposób pozytywny na ludzi i bioróżnorodność, poprzez poprawę jakości środowiska.

2.6 przestrzeń wolnego czasu

- a) zagospodarowanie brzegów jezior wraz z tworzeniem małej infrastruktury dla wypoczynku i rekreacji;**
- b) organizacja plaż i innych terenów do wypoczynku, które podniosą atrakcyjność turystyczną i mieszkaniową powiatu;**
- c) wsparcie powstawania atrakcji, z których można korzystać również w czasie złej pogody.**

Możliwe negatywne bezpośrednie, krótkoterminowe oddziaływanie na etapie realizacji zadania na bioróżnorodność w tym faunę i florę oraz na wodę i powierzchnię ziemi. Pozytywnie i bezpośrednio oddziaływać będzie to zadanie na krajobraz miasta (podniesienie walorów estetycznych) oraz na ludzi; będzie to oddziaływanie długoterminowe.

2.7 przedsiębiorczość

- a) powołanie lokalnego zespołu doradczego dla przedsiębiorców funkcjonujących na terenie powiatu (nie tylko firm nowopowstałych) – zespół może działać np. w ramach inkubatora przedsiębiorczości lub lokalnych centrów aktywności. w zakresie zadań zespołu będzie przekazywanie informacji i doradztwo m.in. na temat możliwości pozyskania zewnętrznych funduszy na rozwój firmy, kwestii prawnych, poprawy konkurencyjności istniejących gospodarstw agroturystycznych (porady ekspertów branżowych) oraz wykorzystania technologii informacyjnych w rozwoju MŚP23;**
- b) szkolenia dla przedsiębiorców i ich pracowników – prowadzone przez ww. zespół, organizacje pozarządowe, w ramach klastra (zob.: działania celu 4.), inkubatora przedsiębiorczości lub przezinne podmioty. szkolenia na rzecz podniesienia konkurencyjności, w tym specjalistyczne dla grup przedstawicieli konkretnych branż, zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem oraz szkolenia z zakresu efektywności energetycznej;**
- c) inkubator przedsiębiorczości – stwarzający przyjazne warunki dla nowopowstałych przedsiębiorstw i funkcjonujący w powiązaniu z konkretnym kierunkiem wspol i/lub kierunkiem kształcenia zawodowego w powiecie. wraz ze swym rozwojem inkubator może**

świadczyć usługi nie tylko „własnym” lokatorom, ale również wspierać przedsiębiorców, którzy już samodzielnie działają na rynku (poprzez przekazywanie informacji, ofertę szkoleniową i doradztwo, zgodnie z rozpoznaniem potrzeb przedsiębiorców).

Powstawanie nowych stref gospodarczych na terenach miast i wsi może nieść ryzyko zajmowania tzw. greenfield w przypadku ich lokalizowania na terenach dotychczas niezagospodarowanych. Wiąże się to również z uzbrajaniem terenów w niezbędną infrastrukturę. Na etapie realizacji takich przedsięwzięć będą miały miejsce przede wszystkim oddziaływania bezpośrednie, krótko lub średnioterminowe oraz chwilowe. Możliwe jest także niekorzystne oddziaływanie skumulowane prowadzonych prac, w przypadku nałożenia terminów inwestycji z innymi planowanymi przedsięwzięciami (utrudnienia w ruchu komunikacyjnym, hałas). W fazie eksploatacji również będą zachodziły bezpośrednie oddziaływania niekorzystne – np. emisje do atmosfery zanieczyszczeń pyłowych, gazowych, a także potencjalnie oddziaływania wtórne i pośrednie (związane z ulokowaniem w powstałych strefach gospodarczych firm czy zakładów prowadzących działalność mogącą oddziaływać na środowisko). Zakres oddziaływań będzie ściśle związany z profilem powstających przedsiębiorstw i może być dość zróżnicowany, co wymaga każdorazowego przeprowadzenia postępowania dotyczącego oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji. Z kolei oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie np. wyłączenie powierzchni biologicznie czynnych.

2.8 tereny inwestycyjne

a) Kierunek obejmuje prace związane z wyznaczeniem i przygotowaniem tego typu terenów dla przedsiębiorców m.in. zbrojenie techniczne działek (w tym na obszarach o szczególnym potencjale rozwoju i w pobliżu planowanego lotniska w Szymanach)

Na etapie realizacji takich przedsięwzięć będą miały miejsce przede wszystkim oddziaływania bezpośrednie, krótko lub średnioterminowe oraz chwilowe. Możliwe jest także niekorzystne oddziaływanie skumulowane prowadzonych prac, w przypadku nałożenia terminów inwestycji z innymi planowanymi przedsięwzięciami (utrudnienia w ruchu komunikacyjnym, hałas). W fazie eksploatacji również będą zachodziły bezpośrednie oddziaływania niekorzystne – np. emisje do atmosfery zanieczyszczeń pyłowych, gazowych, a także potencjalnie oddziaływania wtórne i pośrednie (związane z ulokowaniem w powstałych strefach gospodarczych firm czy zakładów prowadzących działalność mogącą oddziaływać na środowisko). Zakres oddziaływań będzie ściśle związany z profilem powstających przedsiębiorstw i może być dość zróżnicowany, co wymaga każdorazowego przeprowadzenia postępowania dotyczącego oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji. Z kolei oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie np. wyłączenie powierzchni biologicznie czynnych.

2.9 rewitalizacja

- a) poprawa estetyki, zwiększenie funkcjonalności i przywrócenie lub nadanie nowych funkcji zdegradowanym obszarom miast i wsi na terenie powiatu;**
- b) udział w inicjatywach regionalnych i ponadregionalnych mających na celu wymianę doświadczeń w zakresie rewitalizacji;**
- c) zwiększanie integracji społecznej poprzez tworzenie wspólnych przestrzeni publicznych, stanowiących turystyczną wizytówkę ziemi szczycieńskiej.**

Podczas prowadzenia prac rewitalizacyjnych prawdopodobne jest negatywne oddziaływanie bezpośrednie na bioróżnorodność, faunę i florę miasta/gminy oraz powierzchnię ziemi. W perspektywie długoterminowej zaobserwować będzie można pozytywny wpływ na wyżej wymienione komponenty środowiska. zrewitalizowane parki i tereny zielone miasta/gminy podniosą wartość krajobrazu regionu - będzie to bezpośrednio i długoterminowe korzystne oddziaływanie.

3 - wzrost innowacyjności

3.1 innowacyjność firm

a) wyróżnienia, nagrody, zapraszanie do wspólnego uczestnictwa w targach i misjach gospodarczych, organizację spotkań z ekspertami zewnętrznymi

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców. O ile edukację ekologiczną należy zaliczyć do działań nieinwestycyjnych, o tyle tworzenie obszarów edukacji ekologicznej może być związane z potencjalnym wystąpieniem krótkotrwałych i chwilowych bezpośrednich oddziaływań o niekorzystnym charakterze, których skala będzie jednak niewielka. Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

3.2 ochrona własności intelektualnej przedsiębiorstw

a) poszerzanie wiedzy przedsiębiorców w zakresie własności intelektualnej;

b) organizacja lub wsparcie organizacyjne m.in. szkoleń i spotkań z ekspertami, dotyczących pozyskiwania praw ochronnych na wzory użytkowe, patentów na wynalazki oraz ochrony znaków towarowych;

d) propagowanie informacji odnośnie ochrony prawnej wzornictwa szczególnie wśród firm produkujących wyroby z drewna

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców, o ile edukację ekologiczną należy zaliczyć do działań nieinwestycyjnych, o tyle tworzenie obszarów edukacji ekologicznej może być związane z potencjalnym wystąpieniem krótkotrwałych i chwilowych bezpośrednich oddziaływań o niekorzystnym charakterze, których skala będzie jednak niewielka. Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

3.3 wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE)

a) propagowanie wiedzy na temat możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii;

b) przekazywanie informacji w tym zakresie do społeczności lokalnych;

c) udzielanie wsparcia (również materialnego) na rzecz wykorzystywania OZE (szczególnie energii słonecznej) i transformacji konsumentów w prosumentów;

e) wspomaganie działań lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie OZE

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców, o ile edukację ekologiczną należy zaliczyć do działań nieinwestycyjnych, o tyle tworzenie obszarów edukacji ekologicznej może być związane z potencjalnym wystąpieniem krótkotrwałych i chwilowych bezpośrednich oddziaływań o niekorzystnym charakterze, których skala będzie jednak niewielka. Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

3.4 Centrum Nauki InnoPolice w Szczytnie

a) przedsięwzięcie będzie rozwinięciem zaplecza badawczego Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie i zarazem atrakcją edukacyjno - turystyczną, w której odwiedzający będą mogli zetknąć się z nowoczesnymi technologiami związanymi z bezpieczeństwem (na podobnej zasadzie jak ma to miejsce w Centrum Nauki Kopernik w Warszawie lub Centrum Nauki Experyment w Gdyni). Specyfika tematyczna planowanego centrum czyni z tego przedsięwzięcia ewenement na skalę europejską. Centrum będzie zarazem odpowiedzią na brak silnych wyróżników turystycznych i atrakcji na złą pogodę. Dla Ziemi Szczywieńskiej Centrum stanowić będzie trzon nowego i wyjątkowego produktu turystycznego, dlatego wskazane są wszelkie działania rozszerzające ofertę turystyczną w tym kierunku.

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców. O ile edukację ekologiczną należy zaliczyć do działań nieinwestycyjnych, o

tyle tworzenie obszarów edukacji ekologicznej może być związane z potencjalnym wystąpieniem krótkotrwałych i chwilowych bezpośrednich oddziaływań o niekorzystnym charakterze, których skala będzie jednak niewielka. Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

4. wzrost integracji

4.1 integracja komunikacyjna

- a) poprawa jakości dróg – poprawa wewnętrznej spójności Ziemi Szczycieńskiej (ułatwienie dojazdów do pracy i zwiększenie dostępności usług), jej dostępności z zewnątrz oraz bezpieczeństwa ruchu. w tej grupie znajdują się również inwestycje mające na celu poprawę dostępności drogowej projektowanego lotniska w Szymanach oraz obszarów inwestycyjnych;
- b) spójny system szlaków i ścieżek rowerowych – łączących główne ośrodki w powiecie oraz miejsca i obszary atrakcyjne dla turystów (wytyczony we współpracy z nadleśnictwami),
- c) działanie obejmuje również wyposażanie tras rowerowych w infrastrukturę (np. oznakowanie, punkty widokowe, toalety) oraz włączenie w szlaki ponadlokalne;
- d) spójny marketing wewnętrzny – realizowany między innymi poprzez portal internetowy koncentrujący informacje dla mieszkańców ziemi szczycieńskiej (osobny wobec portalu przeznaczonego dla turystów);

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców. O ile edukację ekologiczną należy zaliczyć do działań nieinwestycyjnych, o tyle tworzenie obszarów edukacji ekologicznej może być związane z potencjalnym wystąpieniem krótkotrwałych i chwilowych bezpośrednich oddziaływań o niekorzystnym charakterze, których skala będzie jednak niewielka. kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

4.2 integracja gospodarcza

- a) kłaster skupiający podmioty działające w zakresie specjalizacji *drewno i meblarstwo*²⁶ – inicjacja i początkowa koordynacja a następnie wsparcie rozwoju takiego przedsięwzięcia. na pierwszym etapie m.in. organizacja spotkań przedsiębiorców, przekazywanie informacji korzyściach współpracy, przeprowadzenie analizy potencjału i działalność animatora. Na kolejnych etapach również wspieranie kontaktów klastra z sektorem nauki i jego promocja;
- b) wzmacnianie współpracy między przedsiębiorcami ziemi szczycieńskiej – inicjowanie i wspieranie powstawania lokalnych samorządów gospodarczych, grup producenckich, klubów lub innych form współpracy przedsiębiorców (szczególnie tych, należących do regionalnych inteligentnych specjalizacji). Wzmacnianie takich inicjatyw m.in. poprzez możliwość udziału przedstawicieli urzędów gmin lub starostwa, aranżację spotkań lub pomoc organizacyjną i zapewnienie udziału ekspertów zewnętrznych i przedstawicieli nauki;
- c) wspólną promocję turystyczną ziemi szczycieńskiej – zestawienie kompleksowej oferty
 - d) turystycznej i usług okołoturystycznych z terenu powiatu, odświeżenie wizerunku Ziemi Szczycieńskiej w internecie. Kreowanie nowego produktu turystycznego opartego o planowane Centrum Nauki InnoPolice. Po uruchomieniu tego przedsięwzięcia – zapewnienie odwiedzającym kompleksowej informacji o atrakcjach Ziemi Szczycieńskiej. w ramach tego działania przewidziana jest także prezentacja wspólnej oferty na targach i innego typu imprezach promocyjnych (skierowanych zarówno do turystów jak i do przedstawicieli branży turystycznej);
 - e) przyciąganie inwestorów – działania na rzecz pozyskania inwestorów zewnętrznych, w szczególności inwestorów wpisujących się w regionalne inteligentne specjalizacje (zarówno w branżach już reprezentowanych na terenie powiatu, jak i tych o niskiej obecności – np. nastawionych na turystykę biznesową, konferencyjną itp.). Udział w misjach gospodarczych, przygotowanie kierunkowej (uszczegółowionej) oferty dla poszczególnych branż, włączenie inwestorów już obecnych na ziemi szczycieńskiej do starań promocyjnych (np. udział w spotkaniach, wypowiedź w materiałach promocyjnych).

Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców. O ile edukację ekologiczną należy zaliczyć do działań nieinwestycyjnych, o tyle tworzenie obszarów edukacji ekologicznej może być związane z potencjalnym wystąpieniem krótkotrwałych i chwilowych bezpośrednich oddziaływań o niekorzystnym charakterze, których skala będzie jednak niewielka. Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej.

4.3 integracja instytucjonalna na linii administracja – otoczenie

- a) **Konkursy na najlepsze prace dotyczące ziemi szczycieńskiej (dyplomowe lub konkursowe) – w szczególności na temat zagadnień rozwoju społeczno-gospodarczego, sytuacji branż należących do inteligentnych specjalizacji działających na terenie powiatu, perspektyw rozwoju turystyki oraz innowacyjnych rozwiązań problemów na terenie powiatu. Konkursy, wyróżnienia etc. Skierowane powinny być również do osób kształcących się poza obszarem Ziemi Szczycieńskiej;**
- b) **Włączenie wspólnie w kształcenie młodzieży – organizacja staży, zajęć gościnnych w szkołach powiatu itp. (np. z zakresu psychologii i informatyki) oraz wspólnych przedsięwzięć lokalnych instytucji edukacji ze szkołą wyższą;**
- c) **Stypendia dla studentów i uczniów szkół zawodowych – przyznawane przez samorząd w porozumieniu ze szkołami np. dla najzdolniejszych uczniów lub za wybitne osiągnięcia;**
- d) **„sieć kultury” na Ziemi Szczycieńskiej – poprawa przepływu informacji na temat oferty kulturalnej i rozrywkowej oraz współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w taką działalność. Organizacja spotkań dla ich przedstawicieli, animowanie i wsparcie wspólnych przedsięwzięć. Włączenie do sieci: GOK-ow i samorządowych instytucji kultury, nadleśnictw, organizacji pozarządowych, środowiska studentów oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Szczytnie;**
- e) **Nawiązanie współpracy z Instytutem Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie – wykorzystanie zgromadzonej tam wiedzy i doświadczenia w rozwijaniu rybactwa śródlądowego na terenie Ziemi szczycieńskiej (zgodnie ze specjalizacją regionalną *ekonomia wody*). Organizacja spotkań i wsparcie transferu wiedzy do lokalnych podmiotów działających w tej branży.**

Nie są to działania bezpośrednio poprawiające stan środowiska, jednak podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powinno być stałym elementem włączanym w codzienne życie mieszkańców. O ile edukację ekologiczną należy zaliczyć do działań nieinwestycyjnych, o tyle tworzenie obszarów edukacji ekologicznej może być związane z potencjalnym wystąpieniem krótkotrwałych i chwilowych bezpośrednich oddziaływań o niekorzystnym charakterze, których skala będzie jednak niewielka. Kierunki te przede wszystkim będą niosły pozytywny długofalowy efekt dla wszystkich elementów środowiska, zwłaszcza dla różnorodności biologicznej

IV. Opinie organów ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w opinii Nr WOOŚ-410.122.2014.MT z dnia 21.10.2014 r. stwierdził, co następuje:

„Každy z celów będzie realizowany poprzez działania, w ramach których powstaną konkretne przedsięwzięcia, w odniesieniu do których, zgodnie z wymaganiami prawa, najczęściej przeprowadzane jest postępowanie w sprawie oceny jego oddziaływania na środowisko. W ramach tej procedury, opracowywany jest raport oddziaływania na środowisko, którego zadaniem jest wykazanie w sposób szczegółowy i jednoznaczny, jaki faktyczny wpływ na środowisko będzie wiązał się z późniejszą ich realizacją i eksploatacją. Pozwala to na zagwarantowanie ochrony środowiska przyrodniczego w przypadku, jeśli dokument strategiczny, z uwagi na duży stopień ogólności (wynikający z jego charakteru) nie daje możliwości dokładnej oceny skali oddziaływania.

W świetle załączonej Prognozy można uznać, że „koszty środowiskowe” wdrożenia Strategii pozostają akceptowalne, w porównaniu ze spodziewanymi do osiągnięcia korzyściami społeczno-

gospodarczymi dla województwa i jego mieszkańców. Prognoza wykazała, że na terenie Ziemi Szczycieńskiej istnieje szereg problemów, w tym również środowiskowych, wśród których najistotniejsze to: nieuporządkowana urbanizacja na terenach cennych przyrodniczo, degradacja naturalnego krajobrazu, brak sieci kanalizacyjnych i wodociągowych w niektórych rejonach Gmin, niska emisja, narastający hałas komunikacyjny i inne. Rozwiązanie powyższych problemów będzie możliwe tylko dzięki ich właściwemu zdiagnozowaniu, ustaleniu celów i priorytetów, następnie zaplanowaniu i usystematyzowaniu konkretnych działań i zadań do realizacji. Wszystkie te elementy zostały ujęte w dokumencie strategicznym, zaś skutki z nich wynikające dla środowiska, oceniono w Prognozie.

Stosownie do zapisu art. 55 ust. 2 ustawy o udostępnianiu (...) projekt dokumentu, nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000. W odniesieniu do analizowanego dokumentu, wydaje się, że powyższe kryterium braku znacząco negatywnego oddziaływania, powinno zostać spełnione.”

Opinia Nr ZNS.9082.2.95.2014.AZ z dnia 29.10.2014 r. Warmińsko – Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie:

„pozytywnie opiniuje projekt „Strategii Ziemi Szczycieńskiej do roku 2020”

V. Uwagi i wnioski zgłoszone do projektu Programu.

W dniu 8.10.2014 r. Starosta Powiatowy w Szczytnie, burmistrzowie i wójtowie gmin powiatu szczycieńskiego, podali w formie obwieszczenia do publicznej wiadomości, na okres 21, informację o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.. W obwieszczeniu podane zostały następujące informacje: przedmiot postępowania; organy właściwe do wydania opinii; możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją oraz o miejscu, gdzie jest ona wyłożona do wglądu i gdzie można uzyskać stosowne informacje; możliwości składania uwag i wniosków; sposobie, miejscu i początku 21-dniowego terminu składania uwag i wniosków.

Zainteresowane osoby miały prawo składać uwagi i wnioski w terminie do dnia 29.10.2014 r. Obwieszczenia zostały wywieszane na tablicach ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Szczytnie, gmin powiatu szczycieńskiego oraz opublikowane na stronach internetowych tych urzędów.

Nie wniesiono żadnych uwag i wniosków.

VI. Możliwe transgraniczne oddziaływania na środowisko

Ze względu na skalę przewidywanych oddziaływań na środowisko oraz odległość powiatu szczycieńskiego do granic państwa skutki realizacji projektu Programu nie będą miały wpływu na transgraniczne oddziaływania na środowisko.

VII. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia

monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Prowadzeniem monitorowania zajmować się będzie Zespół Zadaniowy ds. realizacji Strategii powołany przez poszczególne organy gmin powiatu szczycieńskiego i Starostę Szczycieńskiego. . Zasadniczym celem monitorowania będzie ocena jego realizacji i uzyskiwanych efektów. Za metodę oceny przyjmie się metodę porównawczą, tzn. porównanie założeń przyjętych w programie i częściowych efektów osiągniętych w trakcie jego realizacji.

Monitoring będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki jakościowe i ilościowe zawarte w „Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińskiego do roku 2025” oraz w :Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2025” uzupełnione o wskaźnik dotyczący jakości wód powierzchniowych, które są strategicznym zasobem powiatu szczycieńskiego.

Ponadto przewiduje się włączenie do procesu oceny społeczeństwa powiatu. Przez cyklicznie prowadzone badania ankietowe będzie monitorowany stopień akceptacji przez mieszkańców poszczególnych zadań w trakcie ich realizacji. Pozwoli to również na weryfikację procesu realizacji zgodnie z sugestiami mieszkańców.

Opr. Ryszard Jerosz